

Nr 12.

Av herr **Bagge, m. fl.**, om beredande av skydd för pensionsfonder inom enskilda företag.

I de framställningar om tryggande av de privata funktionärernas ställning, som lågo till grund för den av Kungl. Maj:t i juni 1931 tillsatta utredningen om rättslig reglering av de i enskild tjänst anställdas arbetsavtal och därmed sammanhängande frågor, fästes även uppmärksamhet på de anställdas pensionsförhållanden. Sålunda uttalade hr Järte m. fl. högermän i motionen nr 189 i Andra kammaren 1931 angående åvägabringande av en lagstiftning rörande personliga tjänstavtal sin sympati för de åtgärder, som av ett betydande antal arbetsgivare vidtagits för att tillförsäkra de anställda pension i fall av invaliditet eller ålderdom och ifrågasatte om icke det allmänna borde bidra till att befordra ytterligare framsteg på detta område.

Det har emellertid samtidigt ansetts vara av vikt att skapa skydd för de former av pensionering för privatanställda, som redan finnas. Statsmakterna ha tidigare vid olika tillfällen intresserat sig för detta spörsmål. Det har även varit föremål för utredning av särskilda sakkunniga inom justitiedepartementet, vilka den 8 september 1928 avlämnade betänkande och förslag till lag om frivillig tjänstepensionering. Kungl. Maj:t har sedermera remitterat detta betänkande till kommittén angående privatanställda och därvid uppdragit åt densamma att till vidare behandling och för avgivande av förslag upptaga i betänkandet avhandlade spörsmål.

Så som utvecklingen hittills gestaltat sig på detta område, där en mångfald av sinsemellan ganska olika pensionsformer efterhand uppkommit, är det icke ägnat att förvåna, att en utredning om åvägabringande av en rättslig reglering stöter på svårigheter, och att ett och annat önskemål av värde bliver obeaktat. Detta öde synes ha vederfarits kravet på skydd för sådana medel, som fonderats för pensionsändamål. Visserligen torde man icke hava anledning att befara, att företagen i allmänhet icke skulle visa tillbörlig hänsyn till dessa medel. Men situationer kunna uppkomma, då det från ena eller andra hållet reses krav på, att de skola tagas i anspråk för andra ändamål än de avsedda, såsom i fall av företagets insolvens o. s. v. Med hänsyn till den betydelse pensionsfonderna numera i många fall erhållit torde det därför vara angeläget att undersöka, i vad mån de skulle kunna tillförsäkras en mera betryggande ställning.

Den ovan nämnda utredningen om de privatanställdas pensionsförhållanden sysselsätter sig utslutande med de anställdas »rätt till utfäst pension» och behandlar således blott de fall, där det föreligger en bindande utfästelse

om pension från företagens sida. Enbart upptagandet i företagens balansräkning av en pensionsfond eller dylikt kan enligt de sakkunnigas uppfattning icke anses grunda någon rätt för de anställda och utgör således ett fall, som icke diskuteras eller göres till föremål för förslag. Den av de sakkunniga förordade lagstiftningen om frivillig tjänstepensionering skulle därför icke innebära någon garanti för att pensionsfonderna icke utnyttjas för andra syften än de tilltänkta.

Då slutligen denna fråga i och för sig är av sådan natur, att den även berör viktiga samhällsavsnitt utanför arbetsområdet för kommittén ang. de privatanställda, ha vi ansett det befogat att fästa statsmakternas uppmärksamhet på densamma. Inom åtskilliga företag är tryggandet av pensionsfonderna en angelägenhet, som angår icke blott de anställda utan även arbetarna, då medel avsatts även för deras pensionering. Givetvis måste arbetarnas intresse här beaktas i lika hög grad som de anställdas. För frågans lösende torde bl. a. en ändring i aktiebolagslagen bli nödvändig — ett spörsmål, som ju närmast tillhör 1933 års kommitté för omarbetning av aktiebolagslagstiftningen. I direktiven för denna nämnes emellertid intet härom.

På grund av vad vi sålunda anfört, hemställa vi,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag angående beredande av skydd för pensionsfonder inom enskilda företag.

Stockholm den 14 januari 1935.

Gösta Bagge.

V. Tham.

Fritiof Gustafson.

Gustaf Velander.